

Alexandre Dumas

VIATA LUI IISUS

Betleem–Nazaret–Ierusalim

1

Pregătiri pentru „Cina cea de Taină”

Era ora opt seara.

Datorită Paștelui, Ierusalimul prezenta un aspect particular. Evreii veniseră la Ierusalim din toate părțile Palestinei pentru a celebra marea sărbătoare a înjunghierii mielului.

Pentru ca cititorul să ne poată urmări, după o mie nouă sute de ani, prin ocoliturile unui oraș pe care nu îl cunoaște, povestirea marilor evenimente cărora, la rândul nostru, îi vom fi umil istoric, trebuie să ne permită să-i spunem în câteva cuvinte ce era acest Ierusalim, ale cărui vicisitudini le arătăm, în timpul celui de-al nouăsprezecelea an al domniei lui Tiberius, sub guvernământul lui Ponțiu Pilat, al șaselea procurator impus Iudeei de către dominația romană, Irod Antipa fiind tetrarhul Galileei, iar Caiafa, marele preot al anului.

Zidurile lui Nehemia îl înconjurau mereu, cu centura lor de piatră. Ele formau un circuit de treizeci și trei de stadii, ce corespund la o leghe a măsurilor noastre moderne, și erau apărate de treisprezece turnuri și străpunse de douăsprezece porți, deschise pe cele patru laturi ale lor...

Această incintă generală, străpunsă de douăsprezece porți, dominată de treisprezece turnuri, închidea patru orașe diferite, fiecare separat de orașul vecin printr-un zid ce tăia Ierusalimul în toată lungimea sa, zid străpuns la rândul lui de porți de comunicație dând dintr-un oraș în altul, și care se întindea de la apus la răsărit, într-o linie perfect dreaptă.

Aceste patru orașe pe care le vom vedea în ordinea cronologică în care au fost construite erau:

Orașul de Sus sau Orașul lui David

Aici se aflau palatul lui Ana și cel al lui Caiafa, ginerele lui, și cel al regilor lui Iuda, care era chiar citadela situată pe culmea muntelui Sion. Aici se afla mormântul lui David.

Orașul de Jos sau Fiica Sionului

Aici erau ridicate templul, care ocupa un sfert din el, apoi palatul lui Pilat (legat de citadela Antonia prin Xistus, un fel de punte, din înălțimea căreia guvernatorii romani țineau cuvântări poporului), teatrul (construit de Irod cel Mare, acoperit în întregime cu inscripții de slavă pentru Augustus și având deasupra un vultur de aur), Palatul Macabeilor, hipodromul, amfiteatrul și în sfârșit, muntele Acra, pe care se găsea citadela lui Antiohus.

Al doilea oraș

El cuprindea, pe lângă locuințele unui număr de personalități distinse, palatul lui Irod, de care țineau acele splendide grădini despre care a fost vorba.

Bezeta sau Noul Oraș

Acesta nu avea nimic remarcabil, fiind locuit de negustori de lână, marchitani, căldărari și telali.

Iată cum era Ierusalimul în momentul în care începe povestirea noastră, adică în ziua de 13 a lunii nizan, care corespunde datei de 29 martie a calendarului nostru modern.

Cu evreii care veniseră la Ierusalim pentru sărbătoarea Paștelui sosiseră și toți acei negustori și meseriași nomazi care însoțesc mulțimile, precum și acei măscărici care trăiesc din firimiturile marilor reuniuni, toți acei vagabonzi ce strâng resturile pelerinajelor și caravanelor. Un surplus de peste o sută de mii de persoane mărise deci populația orașului.

Străinii se cazau unii la prietenii care le păstrau în fiecare an locul în cămin și la masă; alții în hanuri și caravanseraiuri, pe care le aglomerau cu servitorii, măgarii și cămilele lor. Alții, care nu se

putuseră stabili nici la prieteni și nici în caravanseriuri, se adăposteau în corturi, întinse fie în Târgul Lemnelor, din Al doilea oraș, fie în Piața Mare sau în Piața Piscinei Vechi, în Orașul de Jos. În sfârșit, aceia care nu-și găsiseră adăpost nicăieri, nici la prieteni, nici în caravanseriuri și nici în corturi, își stabiliseră domiciliul fie în hipodrom, fie sub peristilul teatrului, fie pe pantele muntelui Acra, fie, în sfârșit, într-o magnifică pădure de chiparoși care se întindea de la teascurile regelui până la Turnul lui Siloe, acela care mai înainte cu doi ani se surpase în parte, zdrobind sub dărâmături optsprezece persoane și rănind mai mult sau mai puțin grav un mare număr de oameni sărmani din cartierul Ofel. Greu ne putem face o idee despre agitația, zgomotul și rumoarea care umpleau orașul sfânt în timpul celor trei zile cât dura Paștele. Atunci, toate ordonanțele poliției erau suspendate: seara nu se mai închideau porțile orașului, ci fiecare mergea liber dintr-o incintă în alta. Se ieșea din Ierusalim și se reintra fără a răspunde la somațiile santinelor, care slăbeau paza știind că această relaxare era una dintre condițiile acestei mari sărbători iudaice, prima dintre toate, pentru că eterniza amintirea eliberării din jugul egiptean și celebra, pentru poporul lui Dumnezeu, trecerea de la starea de servitute la starea de libertate.

Nu este deci de mirare că santinela din fața Porții Apelor nu a dat nicio atenție celor doi oameni înfășurați în mantale mari, cafenii – unul de treizeci-treizeci și cinci de ani, celălalt de cincizeci-șaizeci. Unul frumos, cu ochii albaștri și părul blond, cu trăsături fine și cu barba abia mijită, celălalt cu părul cărunț și creț, cu nasul coroiat, cu ochiul mânios și întunecat, cu barba zbârlită. După ce au traversat această primă poartă, s-au întors imediat la stânga și au străbătut poarta interioară prin care se pătrundea în Cetatea lui David. Trecând de poartă, cei doi oameni care îi examinau cu mare atenție pe toți cei pe care îi întâlneau trecură de

pădurea de chiparoși care oferea azil străinilor fără adăpost, lăsară la stânga palatul lui Ana, socrul lui Caiafa – și care alterna în fiecare an cu acesta în funcția de mare sacerdot –, coborând spre dreapta, mereu neliniștiți dar atenți, și trecură printre colțul fortăreței și edificiul numit Palatul Vitejilor. Părând că au găsit în sfârșit ceea ce căutau, se îndreptară spre un om care, după ce a luat apă din Fântâna Sionului, și-a pus urcioul pe umăr.

Acest om, care părea a fi un servitor însărcinat cu treburile interioare ale unei case, văzându-i venind către el, se opri și-i așteptă.

– Nu ne da atenție, prietene, zise cel mai tânăr dintre necunoscuți, mergi înainte și noi te vom urma.

– Dar, spuse servitorul mirat, dacă mă urmați, înseamnă că știți unde mă duc.

– Noi știm: tu mergi la stăpânul tău, iar noi avem de vorbit cu el, din partea stăpânului nostru.

Era o fermitate atât de dulce în vocea celui ce vorbea, încât, fără vreo obiecție, servitorul se înclină și merse înainte, așa cum i se ceruse.

După aproape o sută de pași, au ajuns la o casă destul de frumoasă, situată între palatul marelui preot Caiafa și locul unde, în cortul lui cuadruplu, fusese depus Chivotul Legii la întoarcerea din deșert.

Servitorul deschise ușa casei și se retrase pentru a-i lăsa să intre pe cei doi necunoscuți.

Ei s-au oprit în vestibul și au așteptat ca servitorul să-și anunțe stăpânul de sosirea lor.

Cinci minute mai târziu, stăpânul apăru în fața lor. S-au salutat atunci, după modul evreiesc.

– Frate, spuse cel mai tânăr dintre cei doi oameni, care părea însărcinat de taciturnul lui tovarăș să ia cuvântul, eu mă numesc

Ioan, fiul lui Zevedeu, și cel pe care-l vezi cu mine se numește Petru, fiul lui Iona. Noi suntem discipolii lui Iisus Nazarineanul. Astăzi, pe la amiază, Învățătorul ne-a lăsat în satul Betania și ne-a zis: „Intrați astă-seară în Ierusalim prin Poarta Apelor, luați-o pe urcușul Sionului, mergeți drept în fața voastră până când veți întâlni un om ducând un urcior pe umăr; atunci urmați-l pe acest om până în casa în care va intra și spuneți stăpânului acestei case: «Iisus din Nazaret îți trimite aceste cuvinte: *Timpul Meu este aproape; unde este odaia pentru oaspeți, în care să mănânc paștele cu ucenicii Mei?*» Cel căruia îi veți pune această întrebare vă va arăta o odaie mare înconjurată cu paturi”. Noi am pornit la drum când a fost timpul, am intrat în Ierusalim prin poarta pe care ne-a indicat-o, am mers pe urcușul Sionului; l-am găsit pe servitorul tău care lua apă într-un urcior și care și-a pus apoi urciorul pe umăr, l-am urmat și acum îți spunem în numele celui ce ne-a trimis și întocmai ca El: „Unde va face Paștele în acest an Iisus Nazarineanul?”

Cel căruia i se adresa tânărul om se înclină respectuos și răspunse:

– N-ați fi avut nevoie să vă spuneți numele, frații mei, căci eu vă cunosc, ultimul Paște Iisus din Nazaret l-a făcut în casa mea din Betania și mi-a vestit moartea lui Ioan Botezătorul. Eu mă numesc Eli și sunt cumnatul lui Zaharia din Hebron. Fiind încunoștințat de intenția lui Iisus din Nazaret, am închiriat această casă a lui Nicodim Fariseul și a lui Iosif din Arimateea. Veniți, vreau să v-o arăt și voi să o aranjați așa cum vă place.

Luând torța care lumina vestibulul, i-a condus într-o curte la extremitatea căreia se ridica o clădire ale cărei temelii arătau o construcție datând din epoca vechilor arhitecturi babiloniene și niniviene.

Într-adevăr, această casă fusese altădată un fel de circ în care veneau, în timp de pace, să se antreneze pentru lupte acei cutezători căpitani ai lui David, denumiți Puternicii lui Israel. Zidurile acestui circ îi văzuseră trecând pe acei oameni ce aparțineau unei generații dispărute, pe care i-am fi crezut ca făcând parte dintr-o rasă de uriași născuți din împerecherea îngerilor cu ființele pământului, și care trebuiau să fie întotdeauna în număr de treizeci, oricare ar fi fost golurile pe care spada inamică le-ar fi făcut în rândul lor. De aceste pietre ciclopice, vechi oseminte smulse din sânul pământului, se sprijiniseră, pentru a-și trage răsuflarea în timpul exercițiilor, acei oameni pe care nicio bătălie nu i-a obosit vreodată, ale căror nume erau: Iesbaam, Eliazar sau Semma. Iesbaam, fiul lui Hașamoni, care într-o singură luptă a omorât opt sute de filistenii și a rănit trei sute! Eliazar, fiul lui Dodi, care, la Fesdomin, atunci când filistenii s-au adunat acolo pentru a da lupta, s-a trezit părăsit de toți ai săi și, rămas singur, a lovit fără a da înapoi măcar un pas, până când brațul lui a obosit să omoare, până când sângele sleit îi năclăia mâna pe mânerul sabiei, și care până să obosească a luptat atât, încât soldații evrei care fugiseră la distanța de o leghe, au avut timp să se rușineze, să-și recapete curajul și să revină; astfel, și de această dată victoria a rămas pentru Israel! În sfârșit, Semma, fiul lui Age, care, pe când se ducea de la un oraș la altul, a căzut într-o ambuscadă de patru sute de oameni, i-a omorât pe toți patru sute și și-a continuat drumul! Acolo luptaseră, în acele trântele atletice în care Goliat și Safii își pierduseră viața: Baniat, fiul lui Ioiada, care, traversând deșertul Moab, a coborât, mort de sete, într-o vâlcea unde se adăpau o leoaică și un leu și neavând răbdarea ca ei să bea, omorî mai întâi leul, apoi leoaica și bău după pofta inimii, între leșurile lor; Abisai, fiul lui Servia, care, întâlnind un egiptean înalt de cinci coți, înarmat cu o lance al cărei fier cântărea treizeci de livre, și neavând asupra lui

decât un băț, îl atacă, îi luă lancea și îl ținut de un palmier astfel că lancea, după ce străpunsese corpul uriașului, a trecut până în cealaltă parte a copacului. În sfârșit, Ionatan, fiul lui Samaa, care în bătălia de la Get, a omorât un războinic din neamul lui Asafa, care avea înălțimea de șase coți, câte șase degete la fiecare picior, șase degete la fiecare mână, și care zicea că nu acceptă lupta decât cu zece oameni dintr-odată. Erau primii trei dintre acei viteji pe care i-am numit care, auzindu-l pe David, plin de sudoare, zicând: „Ah! Dacă aș avea un pahar de apă din fântâna din fața porții Betleemului!”, pleacă toți trei, traversară tabăra filistenilor și aduseră fiecare câte o cupă din această apă, pe care o ținuseră cu o mână atât de fermă, încât, cu toate că se bătuseră cu mâna dreaptă și fuseseră răniți toți trei, cu mâna stângă aduseseră fiecare câte o cupă plină. David, surprins și mai ales mișcat de un asemenea devotament, strigă: „Mi-au adus această apă cu riscul vieții lor! Eu nu voi bea sângele vitejilor mei!” și făcu atunci cu apa o libație pentru Dumnezeu.

Vai! Cei puternici erau culcați în mormintele lor, iar timpul, acest neîndurător luptător care-i face să plece genunchiul pe cei mai robuști, dărâmasese construcția, după cum îi nimicise și pe oameni. Timp de două sau trei secole, generațiile trecuseră prin fața acestor ruine care păreau dărâmăturile unui alt Babel. La urmă, Nicodim și Iosif din Arimateea cumpăraseră într-o zi locul și ruinele. Din rămășițe construiseră, pe temelii antice, o casă modernă pe care o închiriau străinilor pentru a le servi drept cenaclu. În afară de aceasta, din aceleași resturi au ridicat încă trei case, iar din bucățile de piatră prea mari pentru a intra în construcția acestor locuințe de pigmei, au tăiat morminte, au sculptat coloane și au cizelat ornamente de arhitectură pe care le vindeau imediat, cu mari beneficii.